

MOĆNIK-POPRSJE SV. FRANJE KSAVERSKOGA, rad Johanna Lucasa Siegela iz 1734/35. Zagreb, crkva Sv. Katarine

Duro Hunalić, Marin Zrako). Požeški zlatari dobili su 1761. cehovske privilegije; nastojalo se da ispitni rad za majstora ne bude skupocjen i da ima prođu, kako bi se novim zlatarima olakšao pristup u ceh. Nove privilegije dobili su 1763. koprivnički zlatari, 1764. križevački, a 1765. čakovečki.

U Karlovcu je već poč. XVIII. st. bilo zlatara u cehu zlatara, sabljara i kovača. Relikvijar očuvan u franjevačkome samostanu u Jastrebarskom vjerojatno je rad karlovačkoga majstora (oko 1780). Sred. XIX. st. spominju se u privilegijama karlovačkoga mješovitoga ceha i zlatari; u to je doba poznat u Karlovcu majstor Toma Junk.

I u Splitu su u doba baroka po imenu poznati neki zlatari: Ivan Gelmini izveo je 1690. kadionicu, Ottavio Karubin kovao je 1702 – 04. crkveni pribor, a A. Šilović 1731 – 45. kadionicu, lađicu za tamjan i dr.

Među mnogim radovima stranih zlatara (osobito iz Augsburga, Beča, Graza i Venecije) očuvanima u Hrvatskoj ističu se dva srebrena iskucana antependija: jedan na gl. oltaru zagrebačke katedrale s prizorom maloga Krista s roditeljima (djelo bečkoga majstora Georga Caspara Meichela, 1721), a drugi u rovinjskoj crkvi Sv. Eufemije s prizorom »Krista u Emausu« i izvanrednim likovima »Vjere« i »Ljubavi« (1977, rad Angiola Scarabelle d'Este, čuvenoga autora reljefa na vratima bazilike Sv. Antuna u Padovi).

Zagreb je u prvoj pol. XIX. st. jedno od najjačih središta zlatarstva u Hrvatskoj. S poč. XIX. st. očuvan je niz vrijednih djela »varoških« zlatara Franje Lesnika, Vinka Lehmana i Josipa Haasa, dok se među kaptolskima ističu radovi Antuna Hubineka i Henrika Wohlgemutha. Sred. XIX. st. prevladala je moda izrađivanja narukvica, ogrlica i drugoga nakita od kose; zlatarske dijelove nakita izrađivao je zlatar Laube. Poznata su i druga žigosana njegova djela. U to je vrijeme djelovao Josip Engelsrath iz Gradišća; njegovi sinovi razgranali su posao tako da su osim radionice u Zagrebu otvorili i podružnice u Rijeci, Karlovcu, Sisku i Opatiji. U Zagrebu su 1848/49. kovane srebrene spomenice »narođenja jugoslavenske slobode« i bakreni novci »križari«. Iz druge pol. XIX. st. poznata su djela Feliksa Junga, a poglavito udruženih majstora S. Bulvana i Franje Pečaka,

SREBRENI VRČ IZ DOBA ROKOKOA. Zagreb, Riznica katedrale

